Danmarks JordbrugsForskning

Nr. 3 + Juni 2003

Succesfuld bekæmpelse af Ager-Tidsel – uden kemi

Ager-Tidsel har i de seneste år været et stigende problem i de danske kornmarker, særligt i de økologiske sædskifter. Ved en målrettet indsats har man på Forskningscenter Flakkebjerg vist, at selv meget kraftige og store kolonier af tidsler kan bekæmpes indenfor en relativ kort tidshorisont, uden brug af herbicider

Projektet, der udføres i samarbejde med FØJO, har bevidst satset på bekæmpelsesstrategier, der kan anvendes indenfor økologisk jordbrug, i dette tilfælde forskellige mekaniske bekæmpelsesmetoder, alene eller i kombination med konkurrencestærke afgrøder.

Afhugning og konkurrence

Bag valget af strategier ligger der to grundlæggende antagelser.

 gentagne afhugninger af tidsler henover vækstsæsonen, udført i en afgrødetype, der tåler en sådan behandling, vil kunne udsulte og svække tidslen i en sådan grad, at den i den efterfølgende sæson ikke vil være i stand til at konkurrere med en kornafgrøde.

2. ved at indskyde en meget konkurrencestærk afgrøde i sædskiftet vil man ligeledes kunne udsulte tidslerne og dermed opnå en tilsvarende effekt den efterfølgende vækstsæson.

I et af forsøgene blev der i 2001 udført gentagne afhugninger, ca. hver 14. dag i perioden medio april til medio juli, i en kløvergræsmark. I 2002 blev der sået vårbyg på samme mark, og ved høst blev tidselbiomassen opgjort til 390 g/m^2 i parceller uden nogen behandling og til 90 g/m^2 i parceller, hvor der var udført afhugninger, altså et fald på ca. 80 % som følge af de gentagne afhugninger. Dette gav samtidig en udbyttestigning på ca. 50 %.

I et andet forsøg blev der i stedet for afhugninger udført radrensninger med samme interval og i samme tidsrum. Behandlingerne blev udført i 2001 i en vårbygmark, sået med en rækkeafstand på 24 cm og med kløvergræs som efterafgrøde. I 2002 blev der sået vårbyg, og ved høst havde radrensningen det foregående år betydet en reduktion af tidselbiomassen

Tidslens vækstform med særdeles kraftige underjordiske udløbere gør, at et enkelt individ på få år kan blive til en omfangsrig og tabsvoldende koloni.

Effekter af forskellige typer af mekanisk bekæmpelse på tilstedeværelsen af tidsler samt høstudbyttet.

	Forsøg med gentagne afhugninger		Forsøg med radrensning	
	Tidseltørvægt g/m²	Udbytte hkg/ha	Tidseltørvægt g/m ²	Udbytte hkg/ha
Ubehandlede parceller	390	25	70	30
Behandlede parceller	90	37	4	29

på ca. 95 % i de radrensede parceller i forhold til de ubehandlede parceller.

Dette fald i mængden af tidsler påvirkede dog ikke udbyttet, hvilket formentlig skyldtes, at mængden af tidsler i de ubehandlede parceller har ligget på et ikke-tabsgivende niveau.

Gode resultater i løbet af et par år Hvad enten der er tale om et akut problem med meget tætte tidselkolonier, der giver betydelige udbyttereduktioner, eller der er tale om en præventiv indsats mod endnu ikke veletablerede kolonier, kan man indenfor en to års periode opnå gode resultater ved at vælge en mekanisk bekæmpelse på det rigtige tidspunkt i sædskiftet.

Bortset fra et forsøg med rødkløver, der næsten eliminerer tilstedeværelsen af tidsler, har det at indskyde konkurrencestærke afgrøder i sædskiftet ikke vist at have den forventede effekt.

> Yderligere oplysninger Forsker Enrico Graglia, Afd. for Plantebeskyttelse, tlf. 5811 3445, enrico.graglia@agrsci.dk